

Magvet? Kiadó könyvklubja - Tiltott nyelv

2013 július 17. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Szerepelt a könyvheti újdonságok között egy különleges kötet, amelynek megjelenése, függetlenül attól, hogy milyen visszhangot vált ki, a magyar irodalom fontos pillanata volt.

A Kossuth-díjas költ?, Takács Zsuzsa Tiltott nyelv cím? kötetének versei szinte észrevehetetlenül apró momentumokból kiindulva idézik meg a legnemesebb magyar költ?i hagyományt. Kifinomult, gyengéd költészet az övé, amely végs? igazságok helyett a részletek titkairól beszél.

Takács Zsuzsa költészete rendkívül finom tónusú, kecses és méltóságteljes; érzékeny és távolságtartó. Olyan részletek kerülnek a versbeszéd fókuszába, amelyeket más talán sosem venne észre, ám ezeket az apróságokat meg?rzi a maguk egyszer?ségében. Tiszteletben tartja még a legjelentéktelenebb, hétköznapi tárgy létezését is, egyenl? súlyúvá téve a tekintettel, amely felfedezte.

A lírai én visszavonul, és pillantásával gyengéd fénybe vonja a tárgyát, amely így már számunkra is érzékelhet?vé válik. Különleges felmutatása ez a törékeny és elillanó környezetünk rekvizitumainak. A formai egyszer?ség mélyén azonban egy megragadhatatlanul bonyolult dolog hever, amelyet észrevettünk ugyan, de a titkát ezzel még nem fejtettük meg. A rejtély éppen a látás és a megértés deficitje.

A kötet négy ciklusból áll. Ezek, bár formailag és tartalmilag is egyértelm?en elkülöníthet?k, szerves egységet képeznek. Kiegészítik, árnyalják egymást. A költ? mintha egyetlen hosszú versnek futna neki újra és újra, a próbálkozások minden esetben ugyanazt célozzák, az eredmény mégis mindig különbözik.

Az Emlékezésgyakorlatok cím? els? rész szerepjátékok gy?jteménye. Idegen sorsokat tesz magáévá a lírai én, hogy így jusson közelebb a saját emlékeihez. Gyakorolnia kell, hát mások b?rébe bújik. N?i tragédiák játszódnak le el?ttünk, a fájdalom és a gyász azonban feloldódik valami egészen légies iróniában, ha létezik ilyen egyáltalán. Mintha valaki önmagát boncolná, folyamatosan fájdalomcsillapítót adagolva, hogy csak a látvány maradjon emlékül, a fájdalom ne.

A ciklus utolsó verse átvezet a következ?, Mesterek címet visel? részhez. Itt a gondolatiság veszi át az érzékekt?l az emlékezés irányítását. Megjelennek a rajongott el?dök: Weöres, Ady, Kálnoky, Dosztojevszkij, Petri György. És természetesen a legfontosabb, Pilinszky. Az ? költészete nélkül Takács Zsuzsa versei gyökerüket veszítenék.

A harmadik ciklus, A gyász el?érzete egy haldoklás felvillanó képeinek kollekciója. A legrövidebb, legtömörebb és így talán a legfájdalmasabb része a kötetnek. Mindössze néhány sor egy vers, nem jut id? a feloldásra, nincs filozófia, nincsenek mélyre hatoló emlékek, csupán az elmúlás nyers és fájdalmasan pontos képkockái.

Az utolsó, India cím? rész Teréz anya monológjait tartalmazza. A szerep ez esetben is a saját élettapasztalat feldolgozásának egy formája. A versek fokozatosan távolodnak Indiától, és végül a lírai én emlékeihez jutnak vissza. Ugyanoda, ahová mind a négy ciklus versei tartanak: egy felülr?l jöv? fény irányába, amely bevilágítja, újra elérhet?vé teszi az elvesztett emlékeket.

A versek majd minden esetben epikus magból, rejtélyes, töredékben hagyott történetb?l bomlanak ki. Kibomlanak, de nem oldódnak meg: a részlegességet és a titokzatosságot mindvégig meg?rzik. Végleges választ hiába keresünk Takács Zsuzsa költészetében. Tiltott nyelven ír, így minden szó b?n. És egyben lehet?ség, hogy felfedezzünk valamit, amire az engedélyezett, mindennapi nyelvünkben sosem találnánk rá. Ha mást nem, hát a lehet?séget magát. „És akkor élhettünk volna úgy, mint a fényérzékeny növények: fölfelé törekedve. Élhettünk volna úgy, mintha éltünk volna.”

mno.hu - fb

A könyv megrendelhet? a következ? címen:
http://kiadok.lira.hu/kiado/magveto/index.php?action=konyv&id=139418834

Takács Zsuzsa: Tiltott nyelv

Ajánló